PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Maalla ”kylähullukin” on osa yhteisöä – hyvässä ja pahassa. Hänet tunnetaan, hänellä on nimi. Entäs sitten kaupungissa? Kuka on kuullut kaupunkihulluista? **PIRJO SAARI TERVEENÄ TYÖSSÄ -PALSTALLA**

26.01.15

Aurinko nousee

Helsingissä kello 8.49
ja laskee kello 16.17
Oulussa kello 9.26
ja laskee kello 15.36
Utsjoella kello 10.32
ja laskee kello 14.18

Päivän sana

26.1. Simon ja hänen toverinsa riensivät etsimään Jeesusta ja löysivät hänet. He sanoivat hänelle: ”Kaikki etsivät sinua.” Mark. 1:36–37
27.1. Herra puolustaa kansaansa, hän säälii palvelijoitaan, kun hän näkee, ettei heillä enää ole voimaa, että he ovat uupuneita, niin suuret kuin pienet. 5. Moos. 32:36

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Joonatan
Huomenna tiistaina: Vainojen uhrien muistopäivä, Viljo

Mietelause

Minä olen onnellinen ja uskon onneen – kaikki ei voi olla vain kovaa työtä ja lahjakkuutta.

Simone Signoret

MERKKIPÄIVIÄ

70-VUOTIAS
Yliagronomi **Antti Sipilä** 30.1. Virrat. Merkkipäivänä matkoilla. Mahdolliset muistamiset Harjun oppimiskeskuksen opiskelijoiden tukemiseen perustettuun yliagronomi Antti Sipilän Stipendirahastoon, FI82 5523 0820 0182 05 viitteellä ”Antti 70” ja/tai Tarvaalan maatalousoppilaitoksen Toveriliitolle FI97 5408 0461 5044 89 viitteellä ”Antti 70”.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Yksinäisyys on tappavampaa kuin ylipaino?

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos julkaisi äskettäin tutkimuksen, jonka pääviesti oli, että kaupungeissa elää työkykyisimmät, maaseudulla onnellisimmat ihmiset.

Koettua työkykyä maaseudulla laskivat muun muassa epäterveellisemmät elintavat ja vähäisempi liikunta. Läskiäkin löytyi maalta enemmän ja kasviksia karsastettiin.

Tästä huolimatta onnelliseksi itsensä kokevien määrä oli maalla selvästi korkeampi kuin kaupungissa. Kärjistettynä voitaisiin todeta, että treenattu kroppa, HK:n sinisen karttaminen ja porkkanan popsiminen eivät tee onnelliseksi.

Miksi maaseudulla asuvat sitten ovat onnellisempia?

Maalta kaupunkiin muuttaneena ensimmäiseksi tulee mieleen ainakin se, että maalla elämä ei ole välttämättä niin suorituspainotteista kuin kaupungissa. Olisiko jopa niin, että maalla ihmisyys ei rakennu yhtä vahvasti statuksesta tai toinen toistaan paremmista suorituksista kuin hektisemmässä kaupunkiympäristössä?

Edelleen, maalla mielenterveysongelmia näyttäisi olevan vähemmän kuin suuremmissa kaupungeissa. Esimerkiksi maatalousyrittäjillä on mielenterveysdiagnooseja selvästi vähemmän kuin muilla ammattiryhmillä.

Työ kohdistuu enemmän selkään päähän. Nivelet kuluvat, mutta itsenäinen työ antaa eri lailla vapauksia kuin palkkatyössä, jossa pottumainen pomo voi kiristää vannetta päässä.

Uskon kuitenkin, että tärkein syy onnellisuuteen maaseudulla on toisesta ihmisestä välittäminen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos julkaisi vastikään myös toisen tutkimuksen, jossa todettiin, että yksi tärkeimmistä hyvinvoinnin osatekijöistä oli yhteisöllisyys; se, että tuntee kuuluvansa johonkin. Raha ei viime kädessä merkinnyt läheskään niin paljon kuin se, että ihminen tunsi, että hänestä välitetään.

Vaikka maaseudullakin sanotaan yhteisöllisyyden jo rapistuneen, niin väittäisin kuitenkin, että maalla yhteisöllisyyttä on enemmän kuin kaupungeissa.

Otan yhteisöllisyydestä tähän yhden kärjistetyn esimerkin, jota itse aloin pohtia eräänä päivänä. Maalla ”kylähullukin” on osa yhteisöä – hyvässä ja pahassa. Hänet tunnetaan, hänellä on nimi. Maalla ”kylähulluilla” on arvo ja he ovat niitä kylän eläviä legendoja.

Entäs sitten kaupungissa? Kuka on kuullut kaupunkihulluista? Tuskin kukaan. He ovat niitä pelottavia mentaalitapauksia, jotka kierretään kaukaa – he ovat ilmaa, nimettömiä, eivätkä täten edes olemassa.

Yhteisöllisyyden merkityksen taitaa hoksata vasta sitten, kun muuttaa itse kaupunkiin. Asuu rappukäytävässä, jossa pahimmassa tapauksessa naapurit eivät edes tervehdi toisiaan.

Yksinäisyys on tappavampaa kuin ylipaino, kampanjoi Helsinki-Missio parhaillaan. Näin se taitaa olla. Eli ystävät hyvät, vaalikaa yhteisöllisyyttä ja välittäkää.

Olkaa itselle, mutta olkaa ennen kaikkea toiselle. Se kannattaa, sillä onnellisuus edistää viime kädessä myös työkykyä.

PIRJO SAARI on Melan työhyvinvointitiimin vetäjä

pirjo.saari@mela.fi

YK täyttää 70 vuotta

Yhdistyneiden kansakuntien perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 70 vuotta ja Suomen YK-jäsenyydestä 60 vuotta. Suomessa juhlavuosi avattiin perjantaina opetusalan Educa-messuilla.

Suomalaisten YK-järjestöjen eli Suomen UNICEFin, Suomen UN Womenin, Suomen Pakolaisavun, Väestöliiton ja Suomen YK-liiton juhlavuosikampanjan teemana on Vahva YK – parempi maailma.

YK:n peruskirja allekirjoitettiin 26. kesäkuuta 1945. Virallisesti YK aloitti toimintansa 24.10.1945. Suomi liittyi YK:n jäseneksi vuonna 13.12.1955.

Juhlavuoden lisäksi vuosi 2015 on YK:n vuosituhattavoitteiden saavuttamisen takaraja, ja uusista kestävän kehityksen tavoitteista päätetään YK:n yleiskokouksessa syksyllä.

Juhlavuoden tapahtumia voi seurata osoitteessa *www.yk.fi/YK70v*.

MAIKKI KULMALA

Tytöt toivat valoa ja säpinää jäälle

Pyhäselkäläisten tyttöjen Vimma-ryhmä osaa määrätietoisen ja tavoitteellisen työskentelyn. Lauantaina he toteuttivat itse ideoimansa talvitempauksen Hammaslahdessa lammen jäällä. Väkeä paikalle kerääntyi muutamia kymmeniä, mutta pääasia oli kuitenkin tekemisen riemu.

Jäällä jumpattiin, käveltiin ja hiihdettiin pikkupakkasessa Joensuun Hammaslahdessa, jossa 4H-tytöt järjestivät ensimmäistä kertaa tuikkuhiihdon.

Veera Jääskeläinen nautti pulkkamäestä lauantaina Haukilammen jäällä Hammaslahdessa.

MIKKO MAKKONEN

Jääveistosaihioksi kävivät muun muassa maitotölkit. Jokainen tytöistä teki kymmeniä jäälyhtyjä. Pakkaskelit suosivat tapahtuman valmistelua.

JOENSUU (MT)
Viisi aktiivista yläkoululaista viideltä Pyhäselän eri kylältä päätti piristää Hammaslahden talvea tuikkuhiihtotapahtumalla. Tavoitteena kaveruksilla on rahoittaa osallistumisensa ensi kesän pohjoismaiselle 4H-leirille, joka pidetään Nurmeksessa.

”Ei se mitään, vaikkei jäätapahtuma taloudellisesti tuottanutkaan odotettua summaa. Pääasia oli se, että järjestelyjä oli kiva tehdä. Saatiin jännitystä ilmaan, kun lauantaina useita tunteja sytyteltiin porukalla kynttilöitä ja valmisteltiin tapahtumaa ulkona”, Ohvanassa asuva 13-vuotias **Aino Puustinen** kertoo.

”Myö ollaan kaveriporukka, jota yhdistää eläinten kanssa touhuaminen ja leipomisharrastus”, 13-vuotias **Inka Vattulainen** Honkavaarasta esittelee.

Tänä talvena tytöt ovat panneet tuulemaan. Leiribudjettia on laskettu, leipomuksia on myyty, apurahoja anottu, jäälyhtyjä pakerrettu ja mikä tärkeintä – lauantai-iltapäivänä tytöt antoivat kaikkensa koko taajaman yhteisen jäätapahtuman eteen.

Ladut oli valmisteltu, samoin pulkkamäki ja tarjottavat mietitty. Toki tukijoukoissa olivat ahkerina touhunneet myös vanhemmat ja 4H-yhdistyksen väki. 4H-säätiö on myöntänyt 200 euroa tapahtuman kuluihin.

4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja **Pirjo Poutanen** vinkkasi kesäleiristä ja suositteli rahankeräystä. Yhteensä tyttöjen osallistuminen leirille maksaa noin 2 000 euroa.

”Pirjo sanoi, että ryhmämme nimi Vimma kuvaa meitä hyvin. Nimi tulee sanoista Venla, Inka, Maria, Maisa ja Aino – ja kai me ollaan aika vimmaisia.”

Tekeminen jatkuu

Rekivaaralainen **Venla Surakka** kertoo olleensa 4H-kerholainen jo esikoululaisena ja siitä eteenpäin koko 13-vuotisen elämänsä ajan.

”Se on sellaista kädentaitoihin, leipomiseen ja liikkumiseen painottuvaa toimintaa. Varsin vapaata, lisäksi se kannustaa oma-aloitteisuuteen”, Venla perustelee.

Hänestä jäälyhtyjen tekeminen on tosi kivaa. Ideoita riittää kumihansikkaiden jäädyttämisestä maitotölkkeihin ja kakkuvuokiin.

Kolmen hevosen omistaja Pärnän kylältä, **Maria Törrönen**, 14, arvelee, ettei heistä kukaan ole johtajatyyppi. Ideoita on ryöpynnyt kaikilta.

”Eikä meillä ole ollut yhtään erimielisyyksiä”, Nivan kylällä asuva 13-vuotias **Maisa Martikainen** täydentää.

Ensimmäisen tapahtuman kohdalla pitää pysyä jalat maassa eikä rönsyillä liikoja, he tietävät jo ennakkoon. Niinpä tarjoiluissa keskityttiin makkaran, kahvin ja pullan myyntiin. Mehua tarjottiin ilmaiseksi.

”Hienolta valaistu lampi näytti. Monet kyselivät, tuleeko tästä perinne. Emme vielä luvanneet. Väkeä emme saaneet paikalle niin paljon kuin toivoimme. Makkaraa jäi paljon myymättä, emmekä päässeet taloudelliseen tavoitteeseemme. Seuraavaksi alamme leipoa Hammaslahden talvitapahtumaan. Siellä myymme leivonnaisia”, Aino Puustinen vakuuttaa eikä kuulosta pettyneeltä.

Ne, jotka jäälle tulivat, olivat tyytyväisiä niin säähän, latuun, koristeluun, tarjoiluun kuin liukkaaseen pulkkamäkeenkin.

LIISA YLI-KETOLA

LUKENUT MIES

Vasenta taloususkoa

Kommunistien perintönä vasemmistoliitolla on yleensä paljon mietityt vaaliohjelmat. Käytäntöön niistä ei paljon tule. Äärivasemmisto joko haastaa noudatetun politiikan riittävän etäältä tai vaatii perumaan hallituksen tuskalla tekemiä leikkauksia.

Professori **Heikki Patomäestä** on kehkeytynyt vasemmistoliiton talousohjelmien keskeinen sorvaaja. Puolueen edellinen talousguru Esko Seppänen oli aivan liian narsistinen populisti vakavaan ohjelmatyöhön, sielultaan ikuinen toimittaja. Puheenjohtaja Paavo Arhinmäki on talousasioissa silkka suunsoittaja.

Ei Patomäkikään varsinainen taloustieteilijä ole vaan komeasti maailmanpolitiikan professori monen maan yliopistoissa. Ehkä siksi hän kirjoittaa ymmärrettävämpää kieltä kuin ammattitaloustieteilijät, jotka kaavoillaan yrittävät epätoivoisesti todistaa, että taloustiede on oikea eksakti tiede.

Patomäki haastaa hallitsevan uusklassisen talousteorian ja on monessa kohdassa herkullisen oikeassa. Miten muka voidaan ennustaa kestävyysvaje vuonna 2030 prosentin kymmenyksen tarkkuudella, kun talouden kehitystä voidaan todellisuudessa ennustaa korkeintaan kahden kuukauden päähän? Ihmeellinen on myös nykyhallituksen virallinen uskomus, että työllisyys paranee työn tarjontaa lisäämällä.

Mutta ei Patomäen oma malli, keynesiläisyydestä sovellettu keskittyminen julkisiin investointeihin sen uskottavampaa ole. Professorin laskemat investointien kerroinvaikutukset lepäävät vahvan uskon varassa.

Vasemmistoliiton talousprofeettoja ovat vastavirran nobelistit Paul Krugman ja Joseph Stiglitz. Demarien vastaava ajatuspaja Kalevi Sorsa -säätiö on tosin jo ehtinyt omia heidät, mutta ei SDP:n politiikkaan siitä ole paljon herunut.

PEKKA ALAROTU

Heikki Patomäki: Suomen talouspolitiikan tulevaisuus. 281 sivua. Into.

KIELEN KIPINÖITÄ

Talteen keinolla tai toisella

Tv-ohjelmia alettiin kodeissa saada talteen yleisesti 1980-luvun alussa, kun videot tulivat. Ruvettiin nauhoittamaan leveille vhs-nauhoille, joiden valtakautta kesti runsaat 20 vuotta.

Nyt suosikkisarja tallentuu bitteinä boksin kovalevylle tai dvd:lle, mutta nauhoittaminen sinnittelee arkikielessä vielä pitkään.

Mutta vieläkö joku äänittää? Radion harvojen pop-musiikkiohjelmien äänittäminen ensin kela- ja sitten kasettinauhureilla kuului 1950-luvulla syntyneiden teinivuosiin kuin **Jussi Raittinen** rockiin.

JUHA NEVALAINEN

Nyt etsitään tuoreita loruja

Tamperelainen Tulenkantajien kirjakauppa ja kirjankustantamo Sanasato ovat käynnistäneet Onnimanni-lorukilpailun. Kilpailussa haetaan suomenkielelle ominaisia rytmikkäitä ja soinnukkaita, hokemiksi helposti muuttuvia runoja.

”Lorut säilyttävät sanontoja, mutta myös uudistavat ja rikastuttavat kieltä”, Sanasadon kustantaja **Erkki Kiviniemi** sanoo.

Kilpailussa etsitäänkin perinteisten lorujen ohella myös nykyloruja, jotka liittyvät tämänhetkisiin puheenaiheisiin ja ilmiöihin.

Onnimanni-kilpailu on avoin kaikille. Esiraadin valitsemista loruista voittajan valitsee loppuraati, jonka puheenjohtajana on akateemikko **Kirsi Kunnas**. Kilpailun osallistumisaika päättyy 31. maaliskuuta.

Kilpailun säännöt ja osallistumisohjeet löytyvät otsikon Uutiset alta osoitteessa *www.sanasato.net*.

MAIKKI KULMALA